

Bijlage III Begrippenlijst

Bij het toezichtsrapport
over de inzet van bijzondere bevoegdheden
ter ondersteuning van een goede
taakuitvoering van de AIVD en de MIVD

CTIVD nr. 72

Vastgesteld op 24 februari 2021

Commissie van Toezicht
op de Inlichtingen- en
Veiligheidsdiensten

CTIVD nr. 72

BIJLAGE III

Bij het toezichtsrapport over de inzet van bijzondere bevoegdheden ter ondersteuning van een goede taakuitvoering van de AIVD en de MIVD

Deze lijst licht een aantal begrippen toe dat wordt gebruikt in het toezichtsrapport. De CTIVD heeft bij de gegeven omschrijvingen geen volledigheid nagestreefd, maar geprobeerd de lezer een zo concreet mogelijk beeld te geven van de betreffende begrippen.

Acquisiteur	Een dienstmedewerker die contacten onderhoudt met bronnen van de betreffende dienst (AIVD of MIVD).
Agent	Een persoon die door de AIVD of de MIVD gericht wordt ingezet om gegevens te verzamelen (art. 41 Wiv 2017). Een agent werkt onder aansturing en supervisie van de AIVD of de MIVD.
Behoorlijkheid	Algemeen vereiste van gegevensverwerking (artikel 18 lid 2 Wiv 2017). Hieronder valt onder meer een weging tussen het doel van de verstrekking en de nadelen ervan voor personen of organisaties wiens gegevens worden verstrekt.
Bijzondere bevoegdheid	Een bevoegdheid van de dienst waarin een specifieke inbreuk op de persoonlijke levenssfeer is geregeld, alsmede de voorwaarden waaronder deze mag worden toegepast. De toepassing van een bijzondere bevoegdheid heeft veelal een geheim karakter. Voorbeelden van bijzondere bevoegdheden zijn observeren, tappen en hacken. De bijzondere bevoegdheden zijn neergelegd in de artikelen 40 t/m 58 van de Wiv 2017.
Bron	In het kader van het huidige onderzoek wordt het begrip bron gebruikt voor 'eenieder die informatie heeft of verstrekt aan, of verzamelt namens de AIVD of de MIVD'. Het gaat onder meer om informanten en agenten.
Informant	Een persoon of instantie tot wie de dienst zich kan wenden om gegevens te verzamelen (art. 39 Wiv 2017). Een informant wordt niet aangestuurd en wordt geacht vanuit zijn of haar gebruikelijke activiteiten informatie te kunnen verstrekken.
Inlichtingendienst	Een dienst die onderzoek doet naar andere landen om (potentiële) dreigingen voor de eigen nationale veiligheid te onderkennen.

Noodzakelijkheid	Algemeen vereiste van gegevensverwerking. De verwerking moet een bepaald doel dienen en kunnen bijdragen aan de verwezenlijking van dit doel (artikel 18 lid 1 Wiv 2017).
Onrechtmatig	Een beoordeling van het handelen van de AIVD en/of de MIVD. Bij het oordeel onrechtmatig is er sprake van strijdigheid met wet- en regelgeving. Deze wet- en regelgeving bestaat uit de Wiv 2017, jurisprudentie en door de ministers naar aanleiding van eerdere toezichtsrapporten overgenomen aanbevelingen. Bij de beoordeling wordt rekening gehouden met de aard van de belangen waarop een inbreuk wordt gemaakt en met de mate van de inbreuk.
Persoonsgegevens	Gegevens die betrekking hebben op een identificeerbare of geïdentificeerde, individuele natuurlijke persoon (bijvoorbeeld een naam of een foto), zoals genoemd in art. 1, aanhef en onder e Wiv 2017.
Rubricering	Een kwalificatie voor de beveiliging die informatie vereist. Het uitgangspunt daarbij is de schade die ministeries oplopen als de informatie in verkeerde handen valt. Binnen de Nederlandse overheid worden vier rubriceringen gehanteerd: 'Departementaal Vertrouwelijk', 'Staatsgeheim CONFIDENTIEEL', 'Staatsgeheim GEHEIM' en 'Staatsgeheim ZEER GEHEIM'. Naarmate de informatie hoger is gerubriceerd, worden de beveiligingscriteria strenger.
Taakuitvoering	De uitvoering van de taken zoals die zijn omschreven in art. 8 lid 2 Wiv 2017 (AIVD) en artikel 10 lid 2 Wiv 2017 (MIVD).
Target	Een persoon of organisatie waar de AIVD of MIVD onderzoek naar verricht.
Toestemmingsverzoek	Het document waarin de inzet van de bijzondere bevoegdheid wordt gemotiveerd en wat wordt voorgelegd aan de betreffende verantwoordelijke voor toestemming.
TIB	Toetsingscommissie Inzet Bevoegdheden, de commissie die vooraf toetst of de inzet van specifieke bijzondere bevoegdheden door de AIVD en de MIVD rechtmatig is. Het oordeel van de TIB is bindend. De taken en samenstelling van de TIB zijn neergelegd in art. 32 e.v. Wiv 2017.
Veiligheidsdienst	Een dienst die onderzoek doet naar personen en organisaties die mogelijk een gevaar vormen voor het voortbestaan van de democratische rechtsorde, voor de veiligheid of voor andere gewichtige belangen van de staat, dan wel voor de veiligheid en de paraatheid van de krijgsmacht.
Wiv 2002	Wet op de inlichtingen- en veiligheidsdiensten 2002. Deze wet is op 1 mei 2018 opgevolgd door de Wiv 2017.
Wiv 2017	Wet op de inlichtingen- en veiligheidsdiensten 2017. Deze wet is op 1 mei 2018 in werking getreden.

Zorgplicht

Wettelijke plicht tot het door de AIVD en MIVD zelf nemen van verantwoordelijkheid voor het nader opstellen, uitvoeren en/of handhaven van regels binnen de wettelijke kaders van wet- en regelgeving, zoals onder meer bedoeld in art. 24 Wiv 2017.

Zorgvuldigheid

Algemeen vereiste van gegevensverwerking. Het borgen van de inhoudelijke juistheid en de correcte weergave van de gegevens die worden verstrekt (artikel 18 lid 2 Wiv 2017).

Oranjestraat 15, 2514 JB Den Haag
Postbus 85556, 2508 CG Den Haag

T 070 315 58 20

E info@ctivd.nl | www.ctivd.nl